

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Řehákové a soudců Mgr. Martina Kříže a JUDr. Ivanky Havlíkové v právní věci žalobkyně: **J. S.**, zast. JUDr. Janem Vydrou, advokátem se sídlem Praha 6, Hošťálkova 1b, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Praha 4, Budějovická 1387/7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí generálního ředitele Generálního ředitelství cel ze dne 11.6.2009, č.j.: 6015-5/2009-900000-30

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ředitelky Celního ředitelství Plzeň ze dne 22.1.2009, č.j. 707/09-PP bylo rozhodnuto o žádosti žalobkyně ze dne 13.3.2006 týkající se ustanovení do funkce ve služebním poměru celníka podle zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky (dále jen „zákona č. 186/1992 Sb.“) tak, že se žádost zamítá. Rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“) bylo na základě odvolání žalobkyně shora uvedené rozhodnutí správního orgánu I. stupně změněno tak, že se před slovo „zamítá“ doplňují slova „doplněné dne 5.12.2008 o požadavek vydání rozhodnutí ve věci služebního poměru žadatelky od 1.7.1997 až do současné doby.“

Žalobkyně se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhala zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. V žalobě nejprve uvedla, že pracovala v pracovním poměru u Ministerstvu financí – Generálního ředitelství cel jako příslušník celní správy. Pro hrubé porušení pracovní kázně jí zaměstnavatel dal výpověď z pracovního poměru a pracovní poměr žalobkyně podle výpovědi skončil uplynutím výpovědní doby dnem 31.12.1996. Žalobkyně napadla výpověď žalobou a sdělila zaměstnavateli, že trvá na tom, aby u něho byla dále zaměstnávána. Rozsudkem Okresního

soudu v Chebu ze dne 25.7.2005, č.j.: 9 C 132/2003-217, který byl potvrzen rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 14.12.2005, sp.zn.: 15 Co 513/2005, bylo určeno, že výpověď, kterou dal zaměstnavatel žalobkyni, je neplatná. Pracovní poměr žalobkyně tak výpovědí ke dni 31.12.1996 nezanikl, na čemž nemůže nic změnit skutečnost, že žalobkyně od 1.1.1997 nevykonávala pro zaměstnavatele žádnou práci, neměla přístup na pracoviště a nebyl jí stanoven ani vyplácen služební příjem. Žalobkyně se opětovně stala zaměstnankyní celní správy teprve dnem právní moci rozsudku, jímž bylo určeno, že výpověď je neplatná, tedy dnem 18.1.2006. Tyto právní účinky působí ex tunc, tedy zpětně.

Žalobkyně v žalobě dále upozornila na skutečnost, že dne 1.7.1997 vstoupil v účinnost zákon č. 113/1997 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění zákona České národní rady č. 35/1993 Sb., zákon č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 32/1957 Sb., o nemocenské péči v ozbrojených silách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 88/1968 Sb., o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství a o přídavech na děti z nemocenského pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a zákon České národní rady č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 113/1997 Sb.“). Podle čl. VI. bod 1. věta první zákona č. 113/1997 Sb., se příslušníci celní správy, kteří byli ke dni účinnosti tohoto zákona (1.7.1997) v pracovním poměru k celní správě, považují za celníky ve služebním poměru. Protože vzhledem k určení neplatnosti výpovědi soudem žalobkyni pracovní poměr příslušnice celní správy ke dni 31.12.1996 nezanikl, platí zpětně i to, že tento pracovní poměr trval i ke dni 1.7.1997. Žalobkyně, tak jako ostatní celníci původně v pracovním poměru, je od tohoto data považována za příslušnici celní správy ve služebním poměru, a to i proto, že výkon práce celníka v pracovním poměru nyní ani není možný. Žalobkyni proto svědčí všechna hmotná práva vyplývající ze zaměstnaneckého poměru k celní správě, který je dne poměrem služebním, zejména právo na to, aby byla ustanovena do funkce, aby jí byla přiznána služební hodnost, přiznán a poskytnut služební příjem atd. Předpokladem pro realizaci těchto práv je vydání příslušných rozhodnutí služebního funkcionáře, která podle služebních předpisů upravujících služební poměr příslušníků celní správy vydána být měla a vydána nebyla. Na vydání těchto rozhodnutí má žalobkyně právní nárok zpětně od 1.7.1997 do současnosti. Důsledkem vydání těchto rozhodnutí má být zejména realizace práva na služební postup, stanovení funkčního a služebního zařazení, umožnění výkonu práce i vyplacení zadržovaného služebního příjmu, proplacení nevyčerpané dovolené a poskytnutí naturálních záležitostí podle zákona za dobu od 1.7.1997. Na výše uvedených nárocích žalobkyně nemůže nic změnit skutečnost, že čl. VI. bod 1 zákona č. 113/1997 Sb., byl po zahájení řízení o žádosti žalobkyně zrušen.

Žádostí ze dne 13.3.2006, doplněnou podáním ze dne 5.12.2008, žalobkyně požádala ředitelku Celního ředitelství Plzeň o vydání rozhodnutí ve věci jejího služebního poměru k celní správě od 1.7.1997 do dne podání žádosti. Vzhledem k nečinnosti správního orgánu podala žalobkyně žalobu ke Krajskému soudu v Plzni, který rozsudkem uložil ředitelce Celního ředitelství Plzeň povinnost vydat rozhodnutí o žádosti žalobkyně. Ředitelka Celního ředitelství Plzeň vydala dne 22.1.2009 rozhodnutí, kterým žádost žalobkyně zamítla. Vydané rozhodnutí správního orgánu I. stupně dle žalobkyně nesplňovalo formální náležitosti podle § 181 odst. 4 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „zákon č. 361/2003 Sb.“), neboť neobsahovalo hmotněprávní předpisy, podle kterých bylo rozhodováno, vymezení předmětu řízení bylo nesprávné a předmět řízení nebyl napadeným rozhodnutím vyčerpan. Žalobkyně totiž nežádala, aby bylo rozhodnuto o jejím zařazení do funkce ve služebním poměru podle zákona č. 186/1992 Sb. Žádala, aby bylo

rozhodnuto o jejím zařazení do funkce ke dni 1.7.1997, a dále aby bylo rozhodnuto o veškerých dalších náležitostech jejího služebního poměru, a to od 1.7.1997 do současné doby. Protože žalobkyni nebylo umožněno složit služební přísahu, přestože tak učinila neformálně svým jednostranným úkonem, žádala o umožnění složit služební přísahu v plné formě. Z věcného hlediska bylo rozhodnutí správního orgánu I. stupně nezákonné i proto, že jeho zamítavý výrok se opíral toliko o jediný argument, a sice že žalobkyně není příslušníkem celní správy, neboť jí dne 1.7.1997 sice vznikl služební poměr, avšak vzhledem k tomu, že žalobkyně nesložila ve smyslu čl. VI. bod 1 věta druhá zákona č. 113/1997 Sb., ve lhůtě dvou měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona služební přísahu, její služební poměr opět zanikl dne 31.8.1997. Nezákonnost rozhodnutí správního orgánu I. stupně spatřuje žalobkyně i ve skutečnosti, že její žádost byla zamítnuta v celém rozsahu, přestože sama služební funkcionářka uznala, že služební poměr žalobkyně vznikl dnem 1.7.1997 a trval do 31.8.1997. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, o němž bylo rozhodnuto napadeným rozhodnutím.

Žalobkyně považuje napadené rozhodnutí za nezákonné, diskriminační a porušující obyčejná i základní práva žalobkyně. Tvrdí, že byla napadeným rozhodnutím zkrácena na svých právech plynoucích ze služebního poměru od 1.7.1997 do současné doby. Zároveň jím byla zkrácena na svém ústavním právu na rovné zacházení v zaměstnání a na právu vykonávat svobodně zvolené povolání, jakož na svém sociálním postavení a právu na spravedlivý proces. Konkrétně namítla, že napadené rozhodnutí se neopírá o žádný platný právní předpis, a je proto projevem svévole služebního funkcionáře. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně neobsahovalo ve výroku o věci samé ve smyslu ust. § 181 odst. 4 zákona č. 361/2003 Sb., uvedení ustanovení právního nebo služebního předpisu, podle něhož bylo rozhodnuto. Žalovaný tento nedostatek nenapravil, přestože na něj žalobkyně v podaném odvolání poukazovala. K této odvolací námitce uvedl, že zákon o služebním poměru neobsahuje ustanovení upravující rozhodování o žádosti, a proto na něj nebylo možné odkázat, a dále že v daném případě není možný ani odkaz na hmotněprávní úpravu, jelikož zákon o služebním poměru věcně předmětnou problematiku neřeší. Žalovaný tak otevřeně přiznal, že se při rozhodování neřídil žádnými právními předpisy, a již z tohoto důvodu nemůže napadené rozhodnutí obstát, neboť není zřejmé, o jaké právní předpisy se žalovaný při rozhodování opíral. Základní zásady ústavnosti, zejména ústavní principy, na nichž je založen charakter státu jako státu právního, vylučují, aby kterýkoliv orgán nebo činitel vykonával moc mimo sféru hmotného práva. Jestliže žalovaný nenašel žádné právní normy, podle kterých by rozhodl ve služebním předpisu, byl povinen postupovat podle předpisů jiných, které se na daný případ vztahují, nebo měl povinnost rozhodnout i přímo podle ústavních předpisů nebo podle zásad, na nichž je český právní řád postaven a v rozhodnutí měl povinnost tyto normy uvést. Napadené rozhodnutí proto dle názoru žalobkyně trpí vadou spočívající v libovůli služebního funkcionáře a absenci jeho legálnosti.

Žalobkyně dále namítla, že napadené rozhodnutí je co do svého obsahu v rozporu s hmotným právem. Žalobkyně uzavřela s celní správou pracovní smlouvu, podle které má vykonávat celní službu. Podle rozhodnutí soudu je, výpověď z pracovního poměru, kterou jí dal právní předchůdce žalovaného, neplatná a její pracovní poměr tedy trval do 1.7.1997. Vzhledem k tomu, že do 18.1.2006 (právní moc rozhodnutí soudu o neplatnosti výpovědi) nebyla žalobkyně zaměstnancem celní správy v pracovním ani služebním poměru, neměla žádná práva a povinnosti z toho plynoucí. Až ke dni právní moci rozsudku (nikoliv dříve) se na žalobkyni se zpětnou platností začala vztahovat všechna ustanovení předpisů, která upravovala a upravují její nároky spojené s tím, že ke dni 1.7.1997 vznikl žalobkyni služební poměr. Tyto předpisy nelze vykládat tak, že žalobkyně některé povinnosti, které byly vázány

na absolutně určená data, nesplnila. Nelze totiž požadovat, aby u žalobkyně byly uplatněny zrušené předpisy, upravující její povinnost, které již fyzicky nemůže splnit, zejména aby složila ve lhůtě dvou měsíců od účinnosti zákona č. 113/1997 Sb., služební přísahu. Naproti tomu práva a povinnosti spojené se služebním poměrem žalobkyně, které lze fyzicky vrátit, musí být uplatněna. To se týká nároků žalobkyně na rozhodnutí ve věcech služebního poměru i povinnosti nastoupit do práce na základě určení služebního pracoviště, které jí doposud nebylo určeno. K tvrzení žalovaného, že nesložila ve lhůtě od 1.7.1997 do 31.8.1997 služební přísahu, čímž její služební poměr zanikl, žalobkyně namítla, že v období od 1.7. do 31.8.1997 nebyla příslušníkem celní správy, a neměla tak žádná práva, kterých by mohla využít nebo nevyužít. Její služební poměr v kalendářní den 1.7.1997 nevznikl a nemohl tak ani dne 31.8.1997 zaniknout. Stav, podle kterého platí, že jí vznikl služební poměr, byl konstituován teprve v roce 2006. Žalobkyně nemůže být sankcionována za to, že neučinila úkon služební přísahy před touto dobou. Naopak za stavu, kdy zpětně platí, že jí vznikl služební poměr jako ostatním celníkům, kteří v den 1.7.1997 byli příslušníky celní správy, by bylo možné teoreticky použít ustanovení čl. VI. bod 1 věta druhá zákona č. 113/1997 Sb., jediné analogicky tak, že žalobkyně má právo složit služební přísahu ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy se znovu stala příslušníkem celní správy, tedy do 18.3.2006 (což ostatně žalobkyně učinila). Ani tento výklad však žalobkyně nepovažovala za správný, neboť vzhledem k tomu, že uvedené ustanovení zákona je vázáno na neopakovatelné kalendářní období, nelze jej v případě žalobkyně vůbec použít.

Žalobkyně rovněž namítla, že v důsledku napadeného rozhodnutí, které je založeno na výše uvedené argumentaci, je hrubě perzekuována a diskriminována. Bylo jí znemožněno vydělávat si na živobytí a vykonávat svobodně zvolené povolání. Byl jí odepřen služební postup, náležitosti služebního poměru, které byly přiznány celníkům ve stejném postavení, byla vyloučena z důchodového pojištění a sociálního zabezpečení. K tomu odkázala na čl. 1 odst. 1 bod b), čl. 3 písm. c) Úmluvy č. 111 o diskriminaci, na čl. 26 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, čl. 6 odst. 1, čl. 7 písm. c) Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech, čl. 1 odst. 2 Evropské sociální charty a rovněž na čl. 1 a čl. 3 Listiny základních práv a svobod. Tvrdila, že všechny tyto ústavní normy byly postupem služební funkcionářky a žalovaným porušeny. Kdyby totiž nebylo protiprávního postupu celní správy, nevznikla by žádná pochybnost o právním postavení žalobkyně ani žádná odlišnost od postavení všech ostatních celníků v pracovním poměru.

Argumentace, ve které žalovaný alternativně dovozuje, že žalobkyni služební poměr vůbec nevznikl, protože nesdělila včas, že trvá na dalším zaměstnání v celní správě, se dle žalobkyně nezakládá na pravdě. V roce 1998 bylo jednáno o ukončení zaměstnaneckého poměru žalobkyně a podmínkou k tomuto jednání muselo být to, že žalobkyně dala jasně najevo, že její pracovní poměr má trvat i po uplynutí výpovědní doby. V opačném případě by takové jednání nemělo smysl. Oznámení zaměstnance, že trvá na zaměstnávání u zaměstnavatele, postačí učinit do právní moci rozhodnutí soudu, kterým se určuje, že výpověď pracovního poměru je neplatná. Žalobkyně toto oznámila zaměstnavateli od počátku a z opatrnosti toto učinila písemnou formou opakovaně, což žalovaný nepopírá. Žalobkyni není jasné, kam výše uvedené vývody žalovaného obsažené v napadeném rozhodnutí směřují.

Žalobkyně nesouhlasí se závěrem žalovaného, že služební funkcionářka neměla povinnost vydat rozhodnutí ve věci služebního poměru žalobkyně ani za dobu, kdy sama uznala, že tento poměr trval, protože služební zařazení ani plat se k 1.7.1997 nezměnily, a tak nebylo třeba o nich rozhodovat. Má za to, že její nároky ze služebního poměru plynou ze zákona, avšak musí být o nich rozhodnuto služebním funkcionářem. Uvedla, že nemá

možnost navrhnout důkazy k tomuto tvrzení, pokládá však za nemožné, aby celníci k 1.7.1997 neobdrželi rozhodnutí týkající se jejich služebních poměrů. To by totiž vylučovalo, aby jim byla vydávána rozhodnutí následná, pokud by z takového závěru dokonce neplynulo, že ani žádná následná rozhodnutí o jejich služebních poměrech vydávána být nemají. U žalobkyně však nastala nepochybně jiná situace. Jestliže zpětně začalo platit, že její služební poměr vznikl k datu 1.7.1997, měla služební funkcionářka povinnost o tom rozhodnout. Tuto povinnost nemůže nahradit argumentace, že žalobkyně byla před 13 lety v tom či onom zařazení na tom či onom pracovišti, neboť taková argumentace se pohybuje mimo realitu. I z uvedeného důvodu považovala žalobkyně napadené rozhodnutí za nezákonné.

Žalobkyně v žalobě uvedla, že odmítá polemizovat s argumentem žalovaného odůvodňujícím neoprávněnost jejího požadavku na vydání částečného rozhodnutí za dobu od 1.7.1997 do 31.8.1997 tím, že žalobkyni stejně nepřislušel žádný plat, neboť ten náleží zásadně za vykonanou práci.

Žalobkyně konečně nesouhlasí se způsobem, jakým se žalovaný vyrovnal s doplněním její žádosti ze dne 5.12.2008, v níž žádala, aby jí bylo umožněno složit služební přísahu v plné formě. Žalovaný k tomu v napadeném rozhodnutí uvedl, že zákon č. 113/1997 Sb., nezná odložené složení služební přísahy a kromě toho o služební přísaze se nerozhoduje. K tomu žalobkyně namítla, že pokud podala uvedenou žádost, bylo povinností služební funkcionářky o této žádosti rozhodnout, neboť se jedná o záležitost jejího služebního poměru a její subjektivní právo. Jestliže žalovaný dospěl k závěru, že toto právo žalobkyni nepřisluší, měl na tuto žádost příslušně reagovat. Argumentace žalovaného v této věci nemůže její právo na rozhodnutí nahradit. Žalobkyně je přesvědčena, že jako příslušník celní správy měla od 18.1.2006 subjektivní právo na složení služební přísahy, což je podmínka pro možnost výkonu celní služby. Žalobkyně služební přísahu složila opakovaně a s konstatováním tohoto faktu v rozhodnutí by se zcela spokojila. Žalovaný však v napadeném rozhodnutí konstatoval, že jednostranné složení služební přísahy nemá relevanci, neboť žalobkyně v době, kdy skládala služební přísahu, nebyla příslušníkem celní správy a neměla právo přísahu složit. Tím spíše mělo být o její žádosti rozhodnuto. Žalobkyně uzavřela, že jako příslušník celní správy měla od 18.1.2006 subjektivní právo služební přísahu složit, a to nikoli na základě zákona č. 113/1997 Sb., ale přímo na základě zákona 361/2003 Sb., jako součásti zpětného přiznání práv žalobkyně, plynoucích jí z obnoveného služebního poměru.

Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl. Ve vyjádření k žalobě popřel opodstatněnost žalobních námitek a trval na odůvodnění napadeného rozhodnutí, na které odkázal. Tvrdil, že žalobkyně v době podání své žádosti nebyla celníkem ve služebním poměru a nesvědčila jí žádná hmotná práva, o kterých by mělo být vydáno rozhodnutí ve věci služebního poměru. Prvoinstanční orgán a žalovaný respektovali právní názor vyjádřený v rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 29.4.2008, č.j.: 57 Ca 14/2007-99, jakož i v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23.10.2008, č.j.: 3 Ans 9/2008-153, a dospěli k závěru, že žalobkyně není celníkem ve služebním poměru, přičemž tento závěr náležitě v rozhodnutí odůvodnili. K námitce, že se napadené rozhodnutí neopírá o žádný platný právní předpis, žalovaný uvedl, že s touto námitkou se v napadeném rozhodnutí vypořádal, když shledal jako přípustný odkaz na § 181 zákona č. 361/2003 Sb., neboť právní předpisy, které byly při zamítnutí žádosti žalobkyně aplikovány, jsou zřejmé z jeho odůvodnění. I kdyby žalovaný připustil formální nedostatek výroku prvoinstančního rozhodnutí, je z rozhodnutí naprosto zřejmé, jaké předpisy byly použity, což je i smyslem jejich uvedení v rozhodnutí.

Žalovaný je toho názoru, že žalobkyně není a nebyla v důsledku vydání napadeného rozhodnutí nijak diskriminována. Napadené rozhodnutí, stejně jako prvostupňové rozhodnutí, řádně aplikovalo čl. VI. zákona č. 113/1997 Sb., a zohlednilo dopad všech jeho ustanovení na právní postavení žalobkyně, která v důsledku jejich aplikace není ve služebním poměru celníka. Ve služebním poměru by žalobkyně nebyla ani v případě, pokud by se vycházelo ze skutečnosti argumentované žalobkyní, že k 1.7.1997 nebyla v pracovním poměru celníka, a tudíž na ní nelze povinnost složit včas služební přísahu vztahovat. V takovém případě by se na ní zákon č. 113/1997 Sb. nemohl vůbec použít. Žalobkyně není ve služebním poměru celníka a nemůže tak mít ani jeho práva. Podle žalovaného není pravdou, že by žalobkyně před r. 2004 projevila vůli být i nadále zaměstnávána. Nešťastnou formulací, že se žalobkyní bylo vedeno jednání o skončení pracovního poměru, chtěl žalovaný v napadeném rozhodnutí pouze vyjádřit skutečnost, že soud, který jednal o neplatnosti výpovědi, na základě podnětu žalobkyně usiloval o smír mezi stranami s tím, že by pracovní poměr mohl skončit dohodou. Tento, ze strany celní správy neakceptovatelný návrh, však směřoval ke skončení pracovního poměru žalobkyně, nikoliv k jejímu dalšímu zaměstnání. Žalobkyně v této souvislosti zaměstnavateli požadavek na další trvání zaměstnání neoznámila a ani z jejího jednání toto nebylo možno vyvozovat. Naopak učinila kroky, ze kterých bylo zřejmé, že v celní správě pracovat nehodlá (požádala o plný invalidní důchod). Žádost žalobkyně byla zamítnuta jako celek a napadené rozhodnutí obsahuje i úvahy o tom, proč ze strany žalobkyně nelze nyní služební přísahu složit. Důvodem je skutečnost, že žalobkyně není celníkem ve služebním poměru a služební poměr jí ani ve smyslu § 17 zákona o služebním poměru nevznikl.

V replice ze dne 13.1.2010 žalobkyně vyslovila nesouhlasila s tvrzením žalovaného, že jí nesvědčí hmotná práva (ze služebního poměru). I žalovaný totiž uznal, že žalobkyně byla ve služebním poměru od 1.7.1997, popřel pouze, že její služební poměr trvá. Žalobkyní tak vznikem služebního poměru musí svědčit hmotná práva a předpokladem jejich uplatnění je rozhodnutí příslušného služebního funkcionáře. Žalobkyně trvá na tom, že je příslušníkem celní správy ve služebním poměru, její služební poměr nezanikl a služební funkcionář měl vydat tomu odpovídající rozhodnutí. K námitce, podle které se napadené rozhodnutí neopírá o žádný platný právní předpis, doplnila, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí omezil pouze na uvedení procesního předpisu (§ 190 odst. 8 zákona č. 361/2003 Sb.) a ve výroku neuvedl žádné hmotné předpisy, a to ani ve vztahu k rozhodnutí prvoinstančnímu. Dle mínění žalobkyně žalovaný ve vyjádření rozšiřuje důvody napadeného rozhodnutí, respektive je přímo popírá, když na jednu stranu uvádí, že není hmotněprávních předpisů, které by bylo možno ve výroku rozhodnutí uvést, avšak ve vyjádření uvádí, že předpisy, podle kterých rozhodoval služební funkcionář v prvním stupni, jsou zřejmé z tohoto rozhodnutí. Skutečnost, že příslušná ustanovení zákona č. 113/1997 Sb., byla v mezidobí zrušena, nemá podle žalobkyně v dané věci význam. U žalobkyně jde o uplatnění a výklad právních předpisů zpětně. Jestliže totiž žalovaný tvrdí, že služební poměr zanikl dne 31.8.1997 jako důsledek toho, že žalobkyně nesložila služební přísahu, nemůže mít význam skutečnost, že tyto předpisy byly zrušeny později. Jestliže žalovaný vychází z toho, že uvedený stav platí zpětně, pak takto zpětně nemůže být uplatněna jiná právní úprava než ta, která v onom období, k němuž se rozhodování vztahuje, byla platná. Kromě toho právní stav, který vychází z platnosti bodů 1., 2. a 3. čl. VI. zákona č. 113/1997 Sb., nastal právní mocí rozsudku soudu v době, kdy tato ustanovení byla ještě účinná. Žalobkyně v replice dále uvedla, že materiálně v době od 1.1.1997 do právní moci rozsudku, tedy do 15.1.2006, nebyla v zaměstnaneckém poměru k celní správě. V této době neměla k celní správě materiálně žádná práva a povinnosti, a nemohla tedy v této době splnit podmínku služební přísahy. Tato práva a povinnosti jí vznikla se zpětnou platností teprve právní mocí soudního rozsudku, avšak v modifikované podobě. Nešlo o fyzickou restauraci minulého stavu, což není možné. V souladu se zpětným

vznikem práv a povinností jí vznikly nároky jako nově z tohoto vztahu vzniklé nároky, nikoliv jako nerealizovatelná povinnost dohonit úkony, které by byla mohla vykonat, pokud by nedošlo k zániku jejího pracovního poměru v důsledku protiprávního ukončení jejího pracovního poměru. To se týká i služební přísahy, bez jejíhož složení nelze vykonávat práci celníka. Nelze však dovozovat, že složení služební přísahy je nemožné, protože je nelze opakovat ve lhůtě, která již uplynula. Současně u žalobkyně nelze dovozovat důsledky, které zákon spojoval s nesplněním povinnosti složit služební přísahu u těch, kdo byli ke složení služební přísahy oprávněni, respektive jí složit mohli. Za nevěcnou žalobkyně označila argumentaci žalovaného o tom, že neoznámila zaměstnavateli, že trvá na dalším zaměstnávání. Napadené rozhodnutí vychází od počátku z toho, že žalobkyni nezanikl služební poměr. Pokud by žalovaný chtěl vycházet z uvedené argumentace, muselo by být jeho rozhodnutí od základu jinak odůvodněno. Uzavřela tvrzením, že je zaměstnankyní státu, který protiprávně ukončil její pracovní poměr a následně změnil právní poměry a stanovil nové podmínky pro zaměstnanecký poměr žalobkyně. Znemožnil jí tak nově stanové podmínky ve stanovené době splnit. Stát dle mínění žalobkyně zneužívá své mocenské postavení ve sféře služebních poměrů a jediným účelem tohoto postupu je to, aby se vyhnul důsledkům prohraného soudního sporu.

Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobkyní uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s.ř.s.).

Ze správního spisu předloženého soudu žalovaným vyplynuly tyto skutečnosti rozhodné pro posouzení věci:

Dne 21.9.1973 uzavřela žalobkyně s Celním ředitelstvím pro Českou socialistickou republiku pracovní smlouvu na dobu neurčitou, na jejímž základě nastoupila dne 29.12.1973 do pracovního poměru k výkonu celní služby ve funkci celní čekatelky.

Podle platového výměru ze dne 30.9.1996 vydaného Ministerstvem financí, Generálním ředitelstvím cel byl žalobkyni ve funkci celního inspektora, zařazené do 7. platové třídy a 10. platového stupně, od 1.10.1996 přiznán tarifní plat ve výši 6600,- Kč, 25 % zvýšení platového tarifu ve výši 1770,- Kč, hodnostní příplatek ve výši 1300,- Kč a zvláštní rizikový příplatek ve výši 1300,- Kč.

Žalobkyni byla dne 24.10.1996 dána Ministerstvem financí, Generálním ředitelstvím cel výpověď z pracovního poměru, neboť byly shledány důvody, pro které by mohl zaměstnavatel okamžitě zrušit pracovní poměr pro závažné porušení pracovní kázně. Tyto důvody spatřoval zaměstnavatel v tom, že ke dni 8.8.1996 byla ošetřujícím lékařem žalobkyně ukončena její pracovní neschopnost, a přestože byla žalobkyně dopisem ze dne 20.9.1996 a ze dne 14.10.1996, jakož i při osobním jednání dne 18.10.1996 vyzvána k okamžitému nástupu do zaměstnání, do zaměstnání se do dne výpovědi z pracovního poměru nedostavila.

Dopisem ze dne 13.1.2004 sdělila žalobkyně Celnímu úřadu Cheb, že trvá na tom, aby byla nadále u celního úřadu zaměstnávána, protože výpověď z pracovního poměru ze dne 24.10.1996 považuje za neplatnou.

Dne 18.1.2006 nabyl právní moc rozsudek Okresního soudu v Chebu ze dne 25.7.2005, č.j.: 9 C 132/2003-216, jímž bylo určeno, že výpověď daná žalobkyni dopisem žalovaného ze dne 24.10.1996 je neplatná.

Při jednání konaném dne 24.1.2006 žalobkyně zástupci ředitele Celního ředitelství Plzeň sdělila, že trvá na pracovním zařazení podle původní pracovní smlouvy ve funkci celník ve služebním poměru.

Podáním ze dne 1.3.2006 a ze dne 7.3.2006 žalobkyně Celnímu ředitelství Plzeň sdělila, že po právní moci rozsudku Okresního soudu v Chebu ze dne 25.7.2005, č.j.: 9 C 132/2003-216 má jako celník povinnost složit služební přísahu, což jí doposud nebylo umožněno. Proto skládá služební přísahu touto formou. Jako přílohu podání žalobkyně připojila vlastnoručně podepsaný text služební přísahy.

Žádostí ze dne 13.3.2006 adresovanou Celnímu ředitelství Plzeň se žalobkyně domáhala, aby služební funkcionář rozhodl ve smyslu příslušných ustanovení zákona č. 186/1992 Sb., o jejím ustanovení do funkce ke dni 1.7.1997 a o určení dalších náležitostí jejího služebního poměru k tomuto dni (hodnost, služební příjem a ostatní náležitosti). Rovněž požadovala, aby bylo rozhodnuto i o hodnostním a funkčním postupu, služebním příjmu a o dalších náležitostech služebního poměru žalobkyně tak, jak o nich mělo být podle platných předpisů rozhodnuto do dne uvedeného podání, a to včetně stanovení příslušné platové třídy ke dni 1.1.2004 včetně výsledného stanovení hodnosti, funkce, služebního příjmu a dalších náležitostí služebního poměru.

Veřejný ochránce práv JUDr. Otakar Motejl v „Závěrečné zprávě o šetření postupu orgánů celní správy ve věci podnětu paní J. S.“ ze dne 14.9.2007 mj. uvedl, že klíčem k řešení předloženého případu je posouzení otázky, zda bylo žalobkyni umožněno složit služební přísahu v době, kdy nebylo postaveno na jisto, zda se nachází v pracovním poměru či nikoliv. Zodpovězení této otázky není dle veřejného ochránce práv možné, neboť neexistuje doklad o tom, že by se žalobkyně o složení služební přísahy pokusila. Za těchto okolností se s odvoláním na zásadu *vigilantibus iura scripta sunt* veřejný ochránce práv domnívá, že po funkcionářích celní správy nebylo možno spravedlivě požadovat, aby žalobkyni ke složení služební přísahy v rozhodné době vyzývali, stejně tak není možné jejich postup kvalifikovat jako neodůvodněnou nečinnost. Závěrem zprávy veřejný ochránce práv poukázal na to, že žalobkyně dne 16.9.1996 zahájila řízení o přiznání invalidního důchodu, které bylo ukončeno rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení Praha ze dne 17.5.1999, kterým byl s účinností od 16.9.1996 žalobkyni přiznán částečný invalidní důchod. Přiznání částečného invalidního důchodu svědčí pro existenci objektivní překážky k výkonu povolání ve služebním poměru k celní správě, neboť zdravotní způsobilost je vedle způsobilosti osobnostní a fyzické *conditio sine qua non*.

Rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 29.4.2008, č.j.: 57 Ca 14/2007-99 byla ředitelce Celního ředitelství Plzeň uložena povinnost vydat rozhodnutí o podání žalobkyně ze dne 13.3.2006 do šedesáti dnů od právní moci rozsudku. Kasační stížnost, kterou proti tomuto rozsudku ředitelka Celního ředitelství Plzeň podala, byla rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 23.10.2008, č.j.: 3 Ans 9/2008-153 zamítnuta.

Podáním ze dne 5.12.2008 žalobkyně svojí žádost ze dne 13.3.2006 doplnila o požadavek, „aby služební funkcionářka vydala podle příslušných právních předpisů veškerá rozhodnutí ve věci jejího služebního poměru, jak povinnost k jejich vydání a jejich obsah

plynou z příslušných právních předpisů a věcně předcházejících rozhodnutí, a to od 1.7.1997, až do současné doby.“ Žalobkyně zároveň požádala o to, aby jí bylo umožněno složit služební přísahu do rukou příslušného služebního funkcionáře.

Ve vyjádření k podkladům pro rozhodnutí ze dne 12.1.2009 žalobkyně zpochybnila stanovisko veřejného ochránce práv jako bezformální s tím, že neměla možnost proti tomuto stanovisku brojit právními prostředky. Uvedené stanovisko bylo dle názoru žalobkyně vydáno zcela svévolně, neboť žalobkyně se stanoviska ve věci, v níž veřejný ochránce práv stanovisko vydal, vůbec nedomáhala.

Ředitelka Celního ředitelství Plzeň rozhodnutím ze dne 22.1.2009, č.j. 707/09-PP vydaným podle ust. § 181 zákona č. 361/2003 Sb., zamítla žádost žalobkyně ze dne 13.3.2006 týkající se ustanovení do funkce ve služebním poměru podle tehdy platného zákona č. 186/1992 Sb. V odůvodnění rozhodnutí ředitelka Celního ředitelství v Plzni konstatovala, že podle rozhodnutí Okresního soudu v Chebu ze dne 25.7.2005, č.j.: 9 C 132/2003-216, které nabylo právní moci dne 18.1.2006, bylo rozhodnuto, že výpověď z pracovního poměru ke dni 31.12.2006 je neplatná a pracovní poměr žalobkyně tedy trvá i nadále po tomto datu. Příslušný služební funkcionář nabídl žalobkyni volná místa v pracovním poměru, což žadatelka odmítla a žádala o zařazení do služebního poměru ke dni 1.7.1997. Podle ředitelky Celního ředitelství Plzeň není žádost žalobkyně ze dne 13.3.2006, včetně jejího doplnění ze dne 5.12.2008, důvodná a musí být zamítnuta. Podle ust. čl. VI zákona č. 113/1997 Sb., vznikl celníkům v pracovním poměru ke dni účinnosti zákona, tj. k 1.7.1997, služební poměr a trval za předpokladu, že celník do 2 měsíců od vzniku služebního poměru ze zákona složil služební přísahu, což žalobkyně neučinila, a její služební poměr tedy zanikl dnem 31.8.1997. Námitky, podle kterých žalobkyně nemohla služební přísahu složit, neboť jí to nebylo umožněno a služebním funkcionářem k tomu nebyla vyzvána, ředitelka Celního ředitelství Plzeň neakceptovala s tím, že měla-li žalobkyně zájem nadále pro svého zaměstnavatele pracovat, měla tento zájem projevit ve smyslu tehdy platného ust. § 61 zákoníku práce (ne až dne 18.1.2004), a pokud chtěla být ve služebním poměru ve smyslu ust. čl. VI zákona č. 113/1997 Sb., mohla služební přísahu složit písemně v zákonné lhůtě, stejně jako to později učinila ve dnech 1.3.2006 a 7.3.2006. Ředitelka Celního ředitelství Plzeň v rozhodnutí dále poukázala na to, že žalobkyně v době propuštění z pracovního poměru činila úkony směřující k získání invalidního důchodu. Dne 16.9.1996 zahájila řízení o přiznání invalidního důchodu, které bylo ukončeno rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení Praha ze dne 17.5.1999 a s účinností od 16.9.1996 byl žalobkyni přiznán částečná invalidní důchod. Příslušní funkcionáři celní správy neměli zákonem stanovenou povinnost celníka ke služební přísahy vyzývat. Složení služební přísahy bylo plně na rozhodnutí celníka a v zájmu každého celníka bylo provést tento právní úkon, pokud chtěl nadále pracovat pro svého zaměstnavatele. Dle služební funkcionářky je třeba vycházet ze zásady, že právo přeje bdělým a každý si má střežit svá práva. Na tomto místě služební funkcionářka poznamenala, že podobný názor vyslovil i veřejný ochránce práv ve své zprávě ze dne 14.9.2007. Zákon č. 113/1997 Sb., povinnost vydat rozhodnutí o ustanovení do funkce služebním funkcionářům neukládá a takové rozhodnutí by navíc bylo pouze deklaratorní a nadbytečné, neboť by vyjadřovalo jen faktický stav, kdy přechodem z pracovního poměru do služebního ve smyslu výše zmiňovaného zákona veškeré náležitosti z pracovního poměru (výše platu, pracovní zařazení, funkce, hodnost atd.) zůstávaly zachovány a přechodem do služebního poměru se neměnily. K přechodu do služebního poměru tak došlo přímo ze zákona, bez podmínky vydání rozhodnutí služebního funkcionáře. Změnou pracovního poměru na služební nedocházelo ke změně pracovního zařazení a ostatních náležitostí ani ke změně příslušného funkcionáře nadřízeného žalobkyni. Ředitelka Celního ředitelství Plzeň tedy neakceptovala

námítky žalobkyně, že neměla možnost učinit úkon složení služební přísahy, který zákon požadoval, že nebyl žádný služební funkcionář, jemuž by podepsaný text přísahy mohl být doručen. Protože služební poměr žalobkyně v důsledku nesložení služební přísahy skončil ke dni 31.8.1997, žalobkyně po tomto datu nebyla a ani v současnosti není příslušnicí celní správy, přestože tvrdí opak. Proto dle služební funkcionářky není v současné době možné vydat požadovaná rozhodnutí, která by se týkala náležitostí služebního poměru žalobkyně do současné doby. V daném případě tak schází předmět rozhodování, respektive po dobu trvání služebního poměru žalobkyně od 1.7.1997 do 31.8.1997 není otázky, která by musela být upravena rozhodnutím služebního funkcionáře.

Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podala žalobkyně dne 4.2.2009 odvolání. V něm zejména namítla, že rozhodnutí nesplňuje formální náležitosti podle § 181 odst. 4 zákona č. 361/2003 Sb., neboť neobsahuje právní předpis, podle kterého bylo rozhodováno. Odkaz na § 181 zákona č. 361/2003 Sb., nemůže stačit, neboť ten upravuje pouze náležitosti rozhodnutí, nikoliv hmotněprávní ustanovení, podle kterých má být rozhodováno. Žalobkyně v odvolání označila za nesprávné vymezení předmětu řízení, neboť v doplňujícím podání ze dne 5.12.2008 žádala, aby bylo rozhodnuto o jejím zařazení do funkce ke dni 1.7.1997 a aby bylo rozhodnuto o veškerých náležitostech jejího služebního poměru, a to od 1.7.1997 do dne podání doplnění žádosti a konečně žádala o umožnění složit služební přísahu. Konstatovala, že je pravdou, že zákon č. 113/1997 Sb., neukládal služebním funkcionářům povinnost vydat rozhodnutí o ustanovení do funkce. Dle žalobkyně však není pravdou, že jiné předpisy toto neukládaly. Všichni celníci obdrželi rozhodnutí, kterými byli ustanoveni do funkce a do hodností podle nových předpisů. Argumentace, podle které taková rozhodnutí neměla smysl, neboť by šlo o rozhodnutí deklaratorní, je dle mínění žalobkyně nesmyslná. Zákon č. 186/1992 Sb., umožňoval vydat i deklaratorní rozhodnutí, avšak v těchto případech o deklaratorní rozhodnutí nešlo. Šlo o konstituování nového stavu, kdy na základě zákona č. 113/1997 Sb., byli celníci ustanovováni do funkcí a byly jim přiznávány další náležitosti služebních poměrů. Služební funkcionář opomněl v odvoláním napadeném rozhodnutí uvést, jaké bylo v oné době funkční, hodnostní a pracovní zařazení žalobkyně, které se nezměnilo a jakými akty bylo založeno, zvláště když od 1.1.1997 (správně zřejmě 1.7.1997) žalobkyně v žádné funkci ani hodnosti nebyla a nebyla zařazena na žádné pracovní a funkční místo. Žalobkyně v odvolání setrvala na názoru, že má právní nárok na to, aby bylo s platností k 1.7.1997 rozhodnuto o jejím služebním poměru se všemi náležitostmi. Namítla rovněž, že nemohla složit služební přísahu, neboť s ní nikdo nebyl ochoten jednat, neměla přístup na pracoviště a žádný služební funkcionář nebyl povinen ani oprávněn přijmout do svých rukou složení služební přísahy. Dále uvedla, že projevila svou vůli, aby byla nadále zaměstnávána, a že tak mohla učinit až do právní moci rozsudku soudu, který rozhodoval o neplatnosti výpovědi z pracovního poměru. Takový úkon navíc nebylo nutné učinit písemně. Žalobkyně od počátku trvala na tom, že má být nadále zaměstnávána jako celník a služební funkcionáři v tomto duchu s žalobkyní jednali. K písemnému aktu přistoupila na radu svého zástupce. Vzhledem k tomu, že služební funkcionáři celní správy ani žalobkyně neměli do doby rozhodnutí soudu žádná vzájemná práva a povinnosti z titulu zaměstnaneckého poměru žalobkyně, je zcela irrelevantní, zda žalobkyně projevovala zájem nadále pro svého zaměstnance pracovat nebo ne. Rozhodující je to, že pracovní poměr žalobkyně dnem 31.12.1996 nezanikl.

Napadeným rozhodnutím bylo rozhodnutí správního orgánu I. stupně změněno tak, že se před slovo „zamítá“ doplňují slova „doplněné dne 5.12.2008 o požadavek vydání rozhodnutí ve věci služebního poměru žadatelky od 1.7.1997 až do současné doby“. Odvolací orgán v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že přezkoumal rozhodnutí správního

orgánu I. stupně a jemu předcházející řízení v požadovaném rozsahu a dospěl k závěru, že některé námitky žalobkyně jsou oprávněné. Nebyly však shledány důvody pro vyhovění žádosti žalobkyně, jejíž služební poměr skončil k 31.8.1997 a která od následujícího dne již není celníkem ve služebním poměru. Odvolací orgán odmítl námitku týkající se nedostatku formálních náležitostí rozhodnutí správního orgánu I. stupně. V této souvislosti uvedl, že přestože je ve výroku rozhodnutí běžně odkazováno na procesní ustanovení právního předpisu, podle kterého bylo rozhodováno, jakož i na hmotněprávní ustanovení právního předpisu, které upravuje rozhodovanou věc, nebylo toto v případě rozhodnutí správního orgánu I. stupně možné. Zákon č. 361/2003 Sb., neobsahuje ustanovení upravující rozhodování o žádosti, včetně způsobu rozhodování o ní, a proto nebylo možné na takové ustanovení v rozhodnutí odkázat. Ani odkaz na hmotněprávní úpravu není v daném případě možný, jelikož zákon č. 361/2003 Sb., věcně předmětnou problematiku neřeší a příslušná ustanovení zákona č. 113/1997 Sb., která jsou v rozhodnutí správního orgánu I. stupně citována a k jejichž důsledkům bylo při vydání tohoto rozhodnutí přihlíženo, se požadavky žalobkyně jako takovými také nezabývají. Odkaz na § 181 zákona č. 361/2003 Sb., je v daném případě přípustný, jelikož obsahuje obecnou právní úpravu týkající se rozhodnutí služebního funkcionáře. Pokud jde o vymezení předmětu řízení, odvolací orgán poznamenal, že zamítnutím žádosti žalobkyně došlo k zamítnutí žádosti včetně veškerých jejích doplnění, a to i přesto, že tato doplnění nejsou ve výrokové části rozhodnutí uvedena, jelikož se požadavky v nich uvedené odvíjí od skutečnosti, zda služební funkcionář měl rozhodnout o prvotní žádosti, tedy o ustanovení žalobkyně do funkce k 1.7.1997, jakož i od skutečnosti, zda služební poměr žalobkyně trval po 31.8.1997. Vzhledem k tomu, že této žádosti žalobkyně nebylo vyhověno, logicky nebylo, a ani nemohlo být vyhověno ani dalším požadavkům uvedeným v doplnění žádosti ze dne 5.12.2008. Pro odstranění případných pochybností nicméně žalovaný doplnil výrok rozhodnutí v tom smyslu, že je žádost zamítána jako celek, tedy taktéž včetně požadavku na vydání rozhodnutí ve věci služebního poměru žalobkyně od 1.7.1997 až do současné doby. Požadavek žalobkyně na složení služební přísahy je dle odvolacího orgánu naprosto irelevantní. Žalobkyně není od 1.9.1997 ve služebním poměru celníka, který jí skončil ke 31.8.1997 a o složení služební přísahy navíc služební funkcionář nerozhoduje.

Odvolací orgán upozornil na to, že žalobkyně nejprve prohlašuje, že v době od 1.7.1997 až do právní moci rozsudku o neplatnosti výpovědi nebyla v pracovním poměru ani ve služebním poměru a neměla tedy žádná práva a ani povinnosti z nich plynoucí, a proto podle ní nelze aplikovat druhou větu čl. VI bodu 1 zákona č. 113/1997 Sb., následně však tvrdí, že v důsledku trvání pracovního poměru celníka k datu 1.7.1997 u ní došlo ke změně pracovního poměru na služební v důsledku aplikace první věty čl. VI bodu 1. zákona č. 113/1997 Sb. Žalobkyně tak účelově rozděluje zmíněné články přechodných ustanovení zákona č. 113/1997 Sb., a požaduje aplikaci pouze jedné části, která jí prospívá, za současného vyloučení aplikace té části, která jí k prospěchu není. Toto však není v žádném případě možné. Ustanovení čl. VI zákona č. 113/1997 Sb., se s ohledem na jeho charakter přechodného ustanovení uplatnilo výlučně v době nabytí účinnosti tohoto zákona na v té době transformované pracovní poměry celníků a jeho jednotlivé části nelze od sebe oddělovat, jelikož tvoří nedílný celek. Buď tedy došlo zpětně a při zohlednění trvání pracovního poměru žalobkyně k 1.7.1997 na základě čl. VI bod 1. věty první zákona č. 113/1997 Sb., ke změně pracovního poměru žalobkyně dnem 1.7.1997 na služební poměr s tím, že žalobkyně měla dle věty druhé téhož ustanovení složit služební přísahu do dvou měsíců od zmíněného data, aby jí služební poměr ze zákona nezanikl, nebo u žalobkyně pracovní poměr netrval a nemohlo dojít k jeho změně na poměr služební. První varianta by znamenala, že žalobkyně není ve služebním poměru, protože jí skončil v důsledku nesložení služební přísahy k 31.8.1997.

Druhá varianta by znamenala, že žalobkyně není ve služebním poměru, jelikož jí nikdy nemohl vzniknout, přičemž tento závěr o nemožnosti vzniku služebního poměru z pracovního poměru z důvodu jeho netrvání k 1.7.1997 lze vyvozovat i z možného závěru, že jí pracovní poměr skončil v souladu s § 61 odst. 3 zákoníku práce ke 31.12.1996 Sb., když žalobkyně zaměstnavateli neoznámila, že trvá na tom, aby jí dále zaměstnával. Tvzení, že tak učinila ústně, žalobkyně ničím nedoložila, naopak oznámení učinila, a to písemně, až v roce 2004. Její vztah k dalšímu zaměstnávání lze dostatečně ilustrovat a její tvrzení o vůli být i nadále zaměstnána v celní správě lze vyvrátit i skutečností, že žalobkyně požádala v roce 1996 o přiznání invalidního důchodu a ten jí také byl k 16.9.1996 přiznán, což je navíc okolnost, která by byla překážkou pro výkon služby ve služebním poměru celníka.

Odvolací orgán konstatoval, že žalobkyně i rozhodnutí správního orgánu I. stupně se shodují na názoru o trvání pracovního poměru žalobkyně k 1.7.1997, obnoveného zpětně v důsledku rozsudku soudu o jeho neplatném skončení. Závěry rozhodnutí správního orgánu I. stupně, že žalobkyně v době vydání tohoto rozhodnutí není ve služebním poměru, jelikož jí tento skončil k 31.8.1997 pro faktické nesložení služební přísahy, dle odvolacího orgánu odpovídají právním předpisům. Žalobkyně měla z důvodu procesní opatrnosti, s ohledem na vedené řízení o neplatnosti výpovědi, složit v zákonné lhůtě služební přísahu, aby k zániku jejího služebního poměru nedošlo. Provedení úkonu ze dne 1.3.2006 nazvaného služební přísaha nemělo právní důsledky, jelikož nebylo provedeno osobou k tomu oprávněnou, tj. celníkem ve služebním poměru.

Odvolací orgán odmítl jako nedůvodnou námitku žalobkyně, že z právních předpisů vyplývala povinnost služebního funkcionáře k 1.7.1997 ustanovit celníka do funkce, neboť má za to, že zákon č. 113/1997 Sb., upravoval pouze zápočet doby pracovního poměru do služebního poměru. V řízení ve věcech služebního poměru rozhoduje služební funkcionář o právech a povinnostech příslušníků, přičemž konkrétním rozhodnutím se tato práva či povinnosti zakládají, mění nebo ruší. Pouze v případě, že má být zasaženo do práv a povinností příslušníka, je tak činěno rozhodnutím služebního funkcionáře. Pro posouzení potřeby vydání rozhodnutí služebního funkcionáře v předmětném případě je stěžejní otázka, zda k 1.7.1997 a dále bylo v případě žalobkyně nějaké právo či povinnost, jež by měly být založeny, změněny či zrušeny. Odvolací orgán dospěl k závěru, že tomu tak není. Ke vzniku služebního poměru, respektive ke změně pracovního poměru na služební došlo k 1.7.1997 u celníků zařazených do té doby v pracovním poměru výlučně na základě zákona, kdy novelou celního zákona č. 13/1993 Sb., provedenou zákonem č. 113/1997 Sb., byla v § 12 zakotvena přímá aplikovatelnost zákona č. 186/1992 Sb., na nový služební poměr celníků s tím, že základní povinnosti celníků obsahoval jak celní zákon, tak zákon č. 186/1992 Sb. Pokud jde o nové zařazení celníků a určení jejich náležitostí, nedošlo samotnou transformací pracovněprávního vztahu k žádným změnám. Nezměnila se výše platu, včetně výše hodnotního příplatku doposud i nadále poskytovaných na základě příslušných ustanovení zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech (dále jen „zákon o platu“) a příslušných ustanovení nařízení vlády č. 79/1994 Sb., služební platového řádu (dále jen „služební platový řád“). Určení platu žalobkyně provedené v pracovním poměru k 1.10.1996 platovým výměrem ze dne 30.9.1996, kdy jí byl rovněž přiznán hodnotní příplatek 1.300,-Kč (na tomto místě odvolací orgán konstatoval, že žalobkyně byla v hodnosti vrchní celní kontrolor), se v části určení platového tarifu a jeho 25% navýšení změnilo v důsledku vydání nařízení vlády č. 327/1996 Sb., které k 1.1.1997 novelizovalo služební platový řád a žalobkyni od tohoto data náležely částky tarifu a jeho navýšení dle nové přílohy služební platového řádu. Deklaratorní platový výměr sice žalobkyni k 1.1.1997 nebyl vydán, což ale nemění nic na

tom, že žalobkyni od tohoto data předmětné částky náležely. Tyto částky se nezměnily ani pro podmínky služebního poměru, pro které platové náležitosti upravovaly totožné právní předpisy. K 1.7.1997 se v důsledku přechodu z pracovního do služebního poměru nezměnilo ani pracovní zařazení žalobkyně, která i nadále měla vykonávat činnost celníka v 7. platové třídě na celnici Cheb, jak vyplývalo ze změny pracovní smlouvy žalobkyně ze dne 15.4.1977 a jejího dosavadního zařazení. Odvolací orgán má tudíž za to, že v případě žalobkyně nebyl v současné době právní důvod pro vydání deklaratorního rozhodnutí služebního funkcionáře o jejím ustanovení k 1.7.1997. Jelikož služební poměr žalobkyně skončil k 31.8.1997 a v období od 1.7.1997 do 31.8.1997 nenastala skutečnost, která by vydání rozhodnutí odůvodňovala, nebylo třeba ani pro toto období rozhodnutí služebního funkcionáře vydávat. Stanovení platu od 1.7.1997 do 31.8.1997 je dle odvolacího orgánu bezpředmětné i z toho důvodu, že žalobkyni za tuto dobu fakticky žádný plat či jeho náhrada nenáleží. Plat totiž ve smyslu § 3 odst. 1 zákona o platu náleží zásadně za vykonanou práci a zákon č. 186/1992 Sb., neznal žádné náhrady služebního příjmu za dobu nevykonávané služby s výjimkou případu nároku na služební příjem po zrušení rozhodnutí o skončení služebního poměru podle § 110 zákona č. 186/1992 Sb. To ale není případ žalobkyně, jelikož zmíněné ustanovení bylo vázáno na zrušení rozhodnutí o skončení služebního poměru, zatímco služební poměr žalobkyně skončil ze zákona.

K námitce ohledně nemožnosti složení služební přísahy odvolací orgán uvedl, že čl. VI bod 1 zákona č. 113/1997 Sb., způsob složení služební přísahy a určení jejího adresáta nestanovil, pouze zakotvoval ke složení přísahy dvouměsíční lhůtou a neobsahoval možnost odloženého složení služební přísahy, čehož se žalobkyně domáhá. Předmětné ustanovení zákona, které je možné chápat nejen jako podmínku pro další trvání služebního poměru celníka, ale taktéž ve smyslu jakési záruky neměnného právního stavu a jistoty pevně vymezených služebních poměrů trvajících po 1.9.1997 z pohledu celní správy, zavazovalo prvoinstanční orgán při postupu ve vztahu k žalobkyni a k její žádosti. Odvolací orgán se s tímto postupem s výhradou formulace výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně ztotožnil. K námitce, podle které čl. VI bod 1. zákona č. 113/1997 Sb., nelze aplikovat, odvolací orgán poznamenal, že žalobkyně se tímto požadavkem v rozporu s předchozími prezentovanými názory ohledně jejího přechodu z pracovního poměru do služebního poměru k 1.7.1997 na základě čl. VI zákona č. 113/1997 Sb., domáhá vstupu k celní správě v roce 2006, pro což by však musela splnit podmínky stanovené v § 13 celního zákona. Odvolací orgán uzavřel, že žádost žalobkyně není oprávněná. V případě žalobkyně nebyl služební funkcionář povinen vydat jakékoliv rozhodnutí ve věci služebního poměru. Vůči žalobkyni bylo dle názoru odvolacího orgánu postupováno v souladu s právními předpisy a nebyla nijak diskriminována. V době vydání rozhodnutí správního orgánu I. stupně nebyla žalobkyně celníkem ve služebním poměru, ať již v důsledku skončení služebního poměru k 31.8.1997 z důvodu uvedeného v čl. VI bod 1. zákona č. 113/1992, tedy pro včasné nesložení služební přísahy, nebo v případě vzetí do úvahy druhé varianty o netrvání pracovního poměru k 1.7.1997 pro nemožnost vzniku služebního poměru.

V posuzované věci vyšel soud z následně uvedené právní úpravy:

Podle čl. VI. bodu 1 zákona č. 113/1997 Sb., ve znění účinném do 31.12.2006, se celníci, kteří jsou ke dni účinnosti tohoto zákona v pracovním poměru podle dosavadních předpisů, považují za celníky ve služebním poměru. Jestliže celník do dvou měsíců po nabytí účinnosti tohoto zákona nesloží služební přísahu, služební poměr zaniká.

Podle čl. VI. bodu 2 zákona č. 113/1997 Sb., ve znění účinném do 31.12.2006, se za složení služební přísahy podle odstavce 1 považuje složení přísahy podle dosavadních předpisů, jestliže do dvou měsíců po nabytí účinnosti tohoto zákona celník svým podpisem potvrdí text přísahy podle tohoto zákona.

Podle § 1 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., tento zákon upravuje právní poměry fyzických osob, které v bezpečnostním sboru vykonávají službu (dále jen "příslušník"), jejich odměňování, řízení ve věcech služebního poměru a organizační věci služby (dále jen "služební vztahy"). Bezpečnostním sborem se rozumí Policie České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky, Celní správa České republiky, Vězeňská služba České republiky, Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace.

Podle ust. § 181 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., ve znění účinném k datu vydání napadeného rozhodnutí, rozhodnutím je úkon služebního funkcionáře v určité věci, jímž se zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určeného účastníka nebo jímž se prohlašuje, že tento účastník má určitá práva a povinnosti.

Podle ust. § 181 odst. 4 zákona č. 361/2003 Sb., výrok obsahuje řešení otázky, která je předmětem rozhodování, ustanovení právního nebo služebního předpisu, podle něhož bylo rozhodnuto, popřípadě též rozhodnutí o povinnosti nahradit náklady řízení. V případě, že je účastníku ukládána povinnost k plnění, obsahuje rovněž lhůtu pro její splnění.

Podle ust. § 181 odst. 5 zákona č. 361/2003 Sb., v odůvodnění služební funkcionář uvede důvody vydání rozhodnutí, z jakých podkladů vycházel při rozhodnutí, jakými úvahami byl veden při jejich hodnocení a při výkladu právních a služebních předpisů, jakož i způsob, jakým se vypořádal s návrhy a námitkami účastníka a s jeho vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Odůvodnění rozhodnutí není třeba, jestliže služební funkcionář vyhověl žádosti účastníka v plném rozsahu.

Podle ust. § 227 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., řízení ve věcech služebního poměru zahájené před nabytím účinnosti tohoto zákona provedou služební funkcionáři způsobem stanoveným v tomto zákoně, jestliže je rozhodováno o právu nebo povinnosti v něm obsaženém. V ostatních případech se řízení zastavuje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Soud o věci uvažil takto:

Námitka, že ve výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně nebyla v rozporu s § 181 odst. 4 zákona č. 361/2003 Sb., uvedena hmotněprávní ustanovení předpisů, podle kterých bylo rozhodnutí vydáno, z čehož žalobkyně dovozuje, že toto rozhodnutí je projevem svévole služebního funkcionáře, není opodstatněná. V projednávané věci se žalobkyně žádostí ze dne 13.3.2006 adresovanou ředitelce Celního ředitelství Plzeň domáhala toho, aby služební funkcionářka rozhodla podle příslušných ustanovení zákona č. 186/1992 Sb., o ustanovení žalobkyně do funkce ke dni 1.7.1997 a o určení dalších náležitostí jejího služebního poměru k tomuto dni, a dále o určení náležitostí služebního poměru žalobkyně, jak o nich mělo být podle platných předpisů rozhodnuto do dne podání žádosti. Podáním ze dne 5.12.2008 pak svou žádost doplnila o požadavek, „aby služební funkcionářka vydala podle příslušných právních předpisů veškerá rozhodnutí ve věci jejího služebního poměru, jak povinnost k jejich vydání a jejich obsah plynou z příslušných právních předpisů a věcně předcházejících rozhodnutí, a to od 1.7.1997 až do současné doby“ a zároveň požádala o to, aby jí bylo umožněno složit služební přísahu do rukou příslušného služebního funkcionáře.

Zákon č. 186/1992 Sb., nicméně neobsahuje žádné konkrétní hmotněprávní ustanovení, které by bylo možné vztáhnout na rozhodování služebního funkcionáře o takové žádosti, a totéž platí i pokud jde o zákon č. 361/2003 Sb. Spor mezi žalobkyní a správním orgánem o existenci služebního poměru žalobkyně a nároky z něj plynoucí je zcela výjimečným, specifickým a ojedinělým případem, na který výše zmíněné právní normy, upravující (mimo jiné) služební poměr příslušníků celní správy, nepamatují. Tento spor lze vyřešit jen výkladem právních norem za současného použití obecně uznávaných právních zásad, jež jsou nedílnou součástí právního řádu. Uvedená skutečnost nicméně nezbavovala ředitelku Celního ředitelství Plzeň povinnosti rozhodnout o podané žádosti žalobkyně. Tato povinnost byla ředitelce Celního ředitelství Plzeň uložena i rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 29.4.2008 č.j.: 57 Ca 14/2007-99 ve spojení s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 23.10.2008 č.j. 3 Ans 9/2008 – 153.

Relativní obecnost žádosti, ve které žalobkyně nespecifikovala vyčerpávajícím způsobem, vydání jakých konkrétních rozhodnutí ve věci jejího služebního poměru se domáhá, a neuvedla ani to, podle jakých právních předpisů by tato rozhodnutí měla být vydána, ve spojení se skutečností, že zákon č. 361/2003 Sb., účinný v době rozhodování správních orgánů obou stupňů, nepamatuje na případ, kdy se ustanovení do funkce a vydání dalších rozhodnutí ve věci služebního poměru domáhá bývalý příslušník, jehož služební poměr dle názoru služebního funkcionáře zanikl dávno před nabytím účinnosti zákona č. 361/2003 Sb., a neobsahuje žádné hmotněprávní ustanovení, které by bylo možné vztáhnout na rozhodování o takové žádosti, dle názoru soudu objektivně znemožňovala, aby ředitelka Celního ředitelství Plzeň odkázala ve výroku rozhodnutí na konkrétní hmotněprávní ustanovení právního předpisu, podle něhož bylo ve věci samé rozhodnuto. Soud proto ve shodě s názorem odvolacího orgánu považuje za postačující odkaz na ust. § 181 zákona č. 361/2003 Sb., upravující rozhodnutí služebního funkcionáře ve věcech služebního poměru a jeho náležitosti. Soud podotýká, že žalobkyně sice brojí proti neuvedení hmotněprávního ustanovení ve výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně, sama však v podané žalobě neuvedla jediné konkrétní hmotněprávní ustavení, podle kterého mělo být služební funkcionářkou o její žádosti rozhodnuto.

Výrok rozhodnutí ředitelky Celního ředitelství Plzeň ve spojení s napadeným rozhodnutím řeší v plném rozsahu předmět řízení, jímž byla žádost žalobkyně ze dne 13.3.2006 doplněná podáním ze dne 5.12.2008 (tato žádost byla jako celek, tj. v plném rozsahu zamítnuta), přičemž z odůvodnění rozhodnutí ředitelky Celního ředitelství Plzeň, stejně jako z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, na základě jakých úvah a jakých ustanovení zákona č. 361/2003 Sb., respektive zákona 113/1997 Sb., správní orgány dospěly k závěru o nedůvodnosti předmětné žádosti. Za této situace proto nelze mluvit o svévoli služebního funkcionáře, a přisvědčit nelze ani žalobnímu tvrzení, že ze strany správních orgánů obou stupňů došlo k nesprávnému vymezení předmětu řízení, který nebyl napadeným rozhodnutím vyčerpán.

Soud rovněž neshledal důvodnou námitku, podle níž je napadené rozhodnutí v rozporu s hmotným právem. Žádost o ustanovení do funkce ke dni 1.7.1997 a o určení dalších náležitostí služebního poměru k tomuto dni podala žalobkyně ještě za účinnosti zákona č. 186/1992 Sb., ke dni vydání rozhodnutí ředitelky Celního ředitelství Plzeň (22.1.2009) však již tento zákon pozbyl účinnosti, neboť byl nahrazen nahradil zákonem č. 361/2003 Sb. Zákon č. 361/2003 Sb., nezná institut „celník v pracovním poměru“. Podle § 1 odst. 1 tento zákon upravuje právní poměry fyzických osob, které v bezpečnostním sboru vykonávají službu. Institut „celníka v pracovním poměru“ neznal ani zákon č. 186/1992 Sb. Pracovní poměr

celníka k ministerstvu existoval podle § 12 odst. 1 celního zákona pouze do 30.6.1997. Ke dni 1.7.1997 byly pracovní poměry celníků zákonem č. 113/1997 Sb., který nabyl účinnosti právě tohoto dne, ze zákona změněny na služební poměry. Vzhledem k výše uvedenému je zřejmé, že pracovní a následný služební poměr žalobkyně k celní správě je nutno posuzovat retrospektivou právních předpisů účinných v době, kdy nastaly skutečnosti rozhodné pro vznik a další trvání tohoto poměru.

V projednávaném případě je mezi stranami nesporné, že rozsudkem Okresního soudu v Chebu ze dne 25.7.2005, č.j.: 9 C 132/2003-216, jenž nabyl právní moci dne 18.1.2006, bylo určeno, že výpověď, kterou dal zaměstnavatel žalobkyni, je neplatná. Účinky určení neplatnosti této výpovědi působí ex tunc, což znamená, že pracovní poměr žalobkyně na základě neplatné výpovědi neskončil ke dni 31.12.1996 a kontinuálně trval i nadále po tomto datu. Dopisem ze dne 13.1.2004 sdělila žalobkyně Celnímu úřadu Cheb, že trvá na tom, aby byla nadále u celního úřadu zaměstnávána, protože výpověď z pracovního poměru ze dne 24.10.1996 považuje za neplatnou. Podle konstantní judikatury může zaměstnanec oznámit zaměstnavateli, že trvá na tom, aby ho dále zaměstnával (§ 61 odst. 1 a 3 zákona č. 65/1965 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů), kdykoliv poté, co mu zaměstnavatel dal neplatnou výpověď nebo co s ním neplatně zrušil pracovní poměr okamžitě nebo ve zkušební době, nejpozději však do rozhodnutí soudu, jímž bylo řízení o žalobě zaměstnance o určení neplatnosti rozvázání pracovního poměru pravomocně skončeno a kterým byla určena neplatnost rozvázání pracovního poměru (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11.10.2001 sp. zn. 21 Cdo 2905/2000). Pracovní poměr žalobkyně u celní správy tedy neskončil v důsledku neplatné výpovědi, a to ani fikcí zakotvenou v § 61 odst. 3 zákoníku práce č. 65/1965 Sb., a trval i nadále, a to až ke dni 1.7.1997, kdy nabyl účinnosti zákon č. 113/1997 Sb., a kdy se podle článku VI. bodu 1 věty první tohoto zákona pracovní poměr žalobkyně ze zákona změnil na poměr služební.

Na žalobkyni, stejně jako na kteréhokoliv jiného celníka, který byl v pracovním poměru ke dni 1.7.1997, se však nevztahovala pouze první věta článku VI. bodu zákona č. 113/1997 Sb., ale toto zákonné ustanovení jako celek, tedy i jeho věta druhá, podle níž služební poměr celníka zaniká, jestliže celník do dvou měsíců po nabytí účinnosti tohoto zákona nesložil služební přísahu. I žalobkyni tedy po transformaci jejího pracovního poměru celníka na poměr služební tížila povinnost složit služební přísahu, *a to v zákonem stanovené lhůtě* dvou měsíců běžící ode dne nabytí účinnosti zákona č. 113/1997 Sb., tj. ve lhůtě od 1.7.1997 do 31.8.1997. Složení služební přísahy blíže upravoval čl. VI. odst. 2 zákona č. 113/1997 Sb., podle něhož se za složení služební přísahy považovalo složení přísahy podle dosavadních předpisů, jestliže celník do dvou měsíců po nabytí účinnosti tohoto zákona svým podpisem potvrdil text přísahy podle tohoto zákona. Žalobkyně nicméně v zákonem stanovené lhůtě služební přísahu nesložila a její služební poměr tak *ze zákona zanikl* marným uplynutím této lhůty, tj. ke dni 31.8.1997. K tomu soud (zcela v souladu s názorem vyjádřeným v závěrečné zprávě veřejného ochránce práv ze dne 14.9.2007) podotýká, že žalobkyni ve složení služební přísahy ve lhůtě stanovené zákonem č. 113/1997 Sb., nikdo (tedy ani žalovaný) a nic nebránilo, neboť záleželo pouze na svobodném rozhodnutí žalobkyně, zda tento úkon učiní či nikoliv. Žalobkyně se nemůže s úspěchem dovolávat toho, že v době, ve které jediné mělo dle čl. VI. odst. 1 zákona č. 113/1997 Sb., dojít ke složení služební přísahy, nebyla příslušníkem celní správy a neměla tak žádná práva a povinnosti, kterých by mohla využít (či splnit). Žalobkyně popírá sama sebe, když tvrdí, že její pracovní poměr celníka se změnil ve služební poměr na základě čl. VI. odst. 1 zákona č. 113/1997 Sb., tedy s účinností ke dni 1.7.1997, a svou žádostí se domáhá vydání rozhodnutí služební funkcionářky ve věcech služebního poměru počínaje tímto datem, zatímco na jiném místě

žaloby uvádí, že její služební poměr dne 1.7.1997 nevznikl, a nemohl tak ani dne 31.8.1997 zaniknout. Jestliže žalobkyně od počátku namítala neplatnost výpovědi a trvala na dalším pokračování pracovního poměru, o čemž svědčí její žaloba na určení neplatnosti rozvázání pracovního poměru, měla zaznamenat zásadní změnu právní úpravy provedenou zákonem č. 113/1997 Sb., dopadající na její pracovní poměr celníka, a bez ohledu na probíhající soudní spor o určení neplatnosti výpovědi měla neprodleně přikročit ke složení služební přísahy, aby se do budoucna vyhnula důsledku, který zákon spojil s nesložením služební přísahy ve stanovené lhůtě. To, že žalobkyni ve složení služební přísahy nic nebránilo, je zřejmé i z podání žalobkyně ze dne 1.3.2006 a 7.3.2006, kterými tento úkon učinila. Protože se tak ale stalo až po uplynutí zákonné lhůty, v níž jedině bylo možné tento úkon učinit, služební funkcionářka ani odvolací orgán nemohly k těmto podáním přihlížet. Služební poměr žalobkyně v době, kdy písemnými podáními ze dne 1.3.2006 a 7.3.2006 složila služební přísahu způsobem předpokládaným v čl. VI. odst. 2 zákona č. 113/1997 Sb., již dávno neexistoval.

Soudu nezbyvá než konstatovat, že služební poměr žalobkyně zanikl ze zákona marným uplynutím dvouměsíční lhůty stanovené pro složení služební přísahy. Liknavost žalobkyně, pokud jde o její přístup ke složení služební přísahy, a důsledky této liknavosti je nutno přičíst k tíži žalobkyně. Ta se svou žádostí domáhá přiznání práv plynoucích příslušníkovi ze služebního poměru, avšak odmítá akceptovat, že zákon č. 113/1997 Sb., podmínil další trvání služebního poměru celníků úkonem, který bylo možné učinit pouze ve stanovené propadné lhůtě. Zmeškání této lhůty žalobkyní, ať již k němu došlo z neznalosti zákona či z jiného důvodu, nelze prominout. Soud na tomto místě poukazuje na obecně uznávané právní zásady „ignorantia legis neminem excusat“ (neznalost zákona nikoho neomlouvá) a „vigilantibus iura scripta sunt“ (bdělým náleží práva). Příslušná ustanovení zákona č. 113/1997 Sb., platila pro každého celníka bez výjimky, tedy i pro žalobkyni, a soudní spor o určení neplatnosti výpovědi mezi žalobkyní a jejím zaměstnavatelem, který v době nabytí účinnosti tohoto zákona probíhal, na tom nemůže nic změnit. Výsledek tohoto sporu v podobě určení neplatnosti výpovědi neznamená, že na žalobkyni se nevztahovala zákonná povinnost složit služební přísahu v propadné lhůtě stanovené v zákoně č. 113/1997 Sb., a rozhodnutí soudu v pracovněprávním sporu také nezakládá jiný počátek běhu této lhůty, jenž by platil výhradně pro žalobkyni, ani tuto lhůtu neprodlužuje, jak se žalobkyně mylně domnívá (viz její tvrzení, že jako příslušník celní správy měla od 18.1.2006 subjektivní právo na složení služební přísahy).

Neobstojí ani námitka, podle které je žalobkyně v důsledku napadeného rozhodnutí hrubě perzekuována a diskriminována. Žalobkyně tuto námitku nijak blíže nespecifikovala, když zejména neuvedla, jakým konkrétním úkonem celní správy byla perzekuována a ve srovnání s kým se cítí být diskriminována. Soud proto pouze v obecné rovině opakuje, že důvodem vydání napadeného rozhodnutí byla skutečnost, že žalobkyně nesložila v rozhodném období služební přísahu, což ze zákona vedlo k zániku jejího služebního poměru. Povinnost složit služební přísahu tížila *každého celníka*, který měl zájem na dalším setrvání ve služebním poměru. Netrvání na složení služební přísahy nebo to, že by žalobkyni bylo umožněno složit služební přísahu v jiném než zákonem stanoveném termínu, by bylo nejen v rozporu s jednoznačným zněním zákona, ale znamenalo by i neodůvodněné zvýhodnění žalobkyně vůči ostatním celníkům. Ve vztahu k námitce diskriminace soud dodává, že případ žalobkyně lze nepochybně považovat za ojedinělý a výjimečný, a již z tohoto důvodu jej nelze srovnávat s jinými případy. Žalobkyně také v podané žalobě neoznačila žádný případ skutkově srovnatelný s jejím, který by celní správa posoudila odlišně (a žalobkyni tak

diskriminovala). Za hrubou perzekuci či diskriminaci žalobkyně nelze považovat postup správního orgánu, který je plně v souladu se zákonem.

Rozhodnutí správního orgánu I. stupně - ředitelky Celního ředitelství Plzeň je založeno výlučně na aplikaci ustanovení čl. VI. zákona č. 113/1997 Sb., a na závěru o zániku služebního poměru žalobkyně k 31.8.1997 v důsledku nesložení služební přísahy. Tomuto závěru pak v napadeném rozhodnutí přisvědčil i odvolací orgán. Pokud odvolací orgán v napadeném rozhodnutí zmínil též alternativní skutkovou konstrukci, podle níž pracovní poměr žalobkyně ke dni 1.7.1997 netrval, neboť žalobkyně nesdělila včas, že trvá na dalším zaměstnání v celní správě, a nemohl se proto změnit na služební poměr, učinil tak nepochybně ve snaze vypořádat se s rozporným odvolacím tvrzením samotné žalobkyně, že ke dni 1.7.1997 její pracovní poměr netrval, když tato skutečnost (existence pracovního poměru k uvedenému datu) byla konstruována zpětně po nabytí právní moci rozhodnutí soudu o určení neplatnosti výpovědi. Jak již bylo soudem uvedeno shora, pracovní poměr žalobkyně u celní správy neskončil v důsledku neplatné výpovědi, a to ani fikcí zakotvenou v § 61 odst. 3 zákoníku práce č. 65/1965 Sb., a trval až ke dni 1.7.1997, kdy nabyl účinnosti zákon č. 113/1997 Sb., a kdy se podle článku VI. bodu 1 věty první tohoto zákona ze zákona změnil v poměr služební. Alternativní skutková argumentace odvolacího orgánu tedy neodpovídá skutečnosti, což však nemá žádný vliv na zákonnost klíčového závěru správních orgánů obou stupňů o zániku služebního poměru žalobkyně k 31.8.1997 v důsledku nesložení služební přísahy.

Námitku žalobkyně, podle níž je nemožné, aby celníci k 1.7.1997 neobdrželi rozhodnutí týkající se jejich služebních poměrů, neshledal soud opodstatněnou. Zákon č. 113/1997 Sb., sice s účinností od 1.7.1997 změnil pracovní poměr celníků na poměr služební, který se měl nadále řídit příslušnými ustanoveními zákona č. 186/1992 Sb., obsahové náležitosti dosavadního pracovního poměru celníků (jejich platové či hodnostní zařazení aj.) se však na základě tohoto zákona nijak nezměnily a zůstaly v platnosti i pro nově vzniklý služební poměr, aniž by zákon služebním funkcionářům ukládal povinnost vydat v souvislosti se změnou pracovního poměru celníků na poměr služební jakékoliv rozhodnutí (k uvedené změně došlo ex lege). Služební funkcionářka proto po právu zamítla žádost žalobkyně ze dne 13.3.2006 ve znění jejího doplnění ze dne 5.12.2008 jako celek, tedy včetně požadavku žalobkyně na vydání rozhodnutí ve věci jejího služebního poměru za dobu od 1.7.1997 do 31.8.1997, tj. do doby jeho zániku, neboť podle zákona nebyla oprávněna (a současně ani povinna) vydávat ve věci služebního poměru žalobkyně za dobu jeho skutečného trvání jakékoliv rozhodnutí. Nutno dodat, že žalobkyně v tomto směru nepředložila žádný důkaz, jenž by prokazoval opak.

Postavení žalobkyně ve služebním poměru u celní správy se tedy odvíjelo od funkčního zařazení, které žalobkyně měla v pracovním poměru před 1.7.1997, a totéž platí i pro její platové zařazení. Svých platových nároků plynoucích ze služebního poměru se tedy žalobkyně mohla domáhat s poukazem na příslušná ustanovení služebního platového řádu v jeho znění účinném ke dni 1.7.1997 bez dalšího, tedy aniž by k tomu bylo zapotřebí jakékoliv rozhodnutí služebního funkcionáře.

Důvodná není ani námitka, podle které nebylo služebním funkcionářem rozhodnuto o žádosti o složení služební přísahy, obsažené v podání žalobkyně ze dne 5.12.2008. Rozhodnutím ředitelky Celního ředitelství Plzeň ve spojení s napadeným rozhodnutím byla předmětná žádost zamítnuta jako celek, tedy včetně požadavku, aby žalobkyni bylo umožněno složit služební přísahu. S jednoznačným důvodem zamítnutí tohoto požadavku, který je

uveden v napadeném rozhodnutí, a sice že zákon č. 113/1997 Sb., neobsahoval možnost odloženého složení služební přísahy, se soud plně ztotožňuje. Jestliže správní orgány obou stupňů dospěly k jednoznačnému (a dle názoru soudu správnému) závěru, že služební poměr žalobkyně dávno zanikl, zároveň tím vyloučily možnost dodatečného složení služební přísahy žalobkyní. Z logiky věci plyne, že služební přísahu celníka nemůže skládat ten, jehož služební poměr již zanikl.

Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto jí podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl. Za splnění podmínek uvedených v ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. soud o věci samé rozhodl bez nařízení jednání.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobkyně nebyla ve sporu úspěšná a žalovanému žádné náklady v řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost za podmínek uvedených v ustanovení § 102 a násl. s.ř.s., a to ve lhůtě do dvou týdnů po doručení tohoto rozsudku. Kasační stížnost se podává u Městského soudu v Praze, rozhodovat o ní přísluší Nejvyššímu správnímu soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 22. prosince 2010

JUDr. Naděžda Řeháková, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Aneta Petrlíková